

MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA 2016

INFOPLAKAT »KOSMATINCI V ZAVETIŠČU«

Oblikovanje

Raziskovalna naloga

Avtor: LARA FURJAN

Mentor: MARIJA TOURE

Šola: SREDNJA ŠOLA ZA OBLIKOVANJE MARIBOR

Maribor, februar 2016

MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA 2016

INFOPLAKAT
»KOSMATINCI V
ZAVETIŠČU«

Oblikovanje

Raziskovalna naloga

Maribor, februar 2016

KAZALO

ZAHVALA	3
POVZETEK	4
UVOD.....	5
1. INFOGRAFIKA	6
1.1 Področja uporabe infografike	7
1.2 Informacijska grafika na spletu s področja zapuščenih živali.....	8
1.3 Informacijska grafika s področja zapuščenih živali v Sloveniji	10
1.3 ZGODOVINA INFOGRAFIKE	11
2. ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI	14
2.1 Zavetišče za živali Maribor	16
2.2 Dan odprtih vrat v zavetišču v Mariboru.....	19
2.3 Posvojitev domačega ljubljénčka	19
PES.....	20
Prva razstava psov	21
MUCE.....	22
3. REZULTATI	23
Intervju z odgovori	23
4. METODOLOGIJA DELA	26
5. DRUŽBENA ODGOVORNOST	28
6. ZAKLJUČEK.....	29
7. PRILOGA	30
8. VIRI, LITERATURA.....	31

Kazalo slik

Slika 1 Infografika o živalih	6
Slika 2 Infografika zavetišča	8
Slika 3 Infografika o zaščiti živali	8
Slika 4 Infografika o posvojitvi živali.....	9
Slika 5 Infoplakat	10
Slika 6 Infoplakat zavetišča.....	10
Slika 7 Zemljevid Çatal Höyük	11
Slika 8 Graf vrtenja sonca	11
Slika 9 Graf iz knjige "The Commercial and Political Atlas".....	12
Slika 10 James Joseph Sylvesterjevi grafi	12
Slika 11 Piktogrami za olimpijske igre	13
Slika 12 Oblikovanje plakata v Adobe Illustrator	27

ZAHVALA

Zahvaljujem se šolski knjižnici, Knjižnici Ptuj, uslužbencem Mariborskega zavetišča za živali, ter seveda mentorici, ki mi je svetovala in mi pomagala, da je moj izdelek strokovno pravilno izdelan.

POVZETEK

V zavetišču za živali dobi drugi dom veliko zavrženih domačih ljubljencev in drugih živali, ki potrebujejo nego in oskrbo. Živali, predvsem psi so mi zelo blizu, zato bom v nalogi raziskala, kako živali živijo v zavetišču, koliko jih je, katere živali domujejo v azilu, ... S pomočjo infografike sem oblikovala plakat, ki bi naj opozarjal ljudi na stanje v mariborskem zavetišču za živali. Moj namen je ljudi spodbuditi k temu, da razmislijo o skrbi za živali ter, da tistim, za katere lastnik ne skrbi več, pomagajo.

UVOD

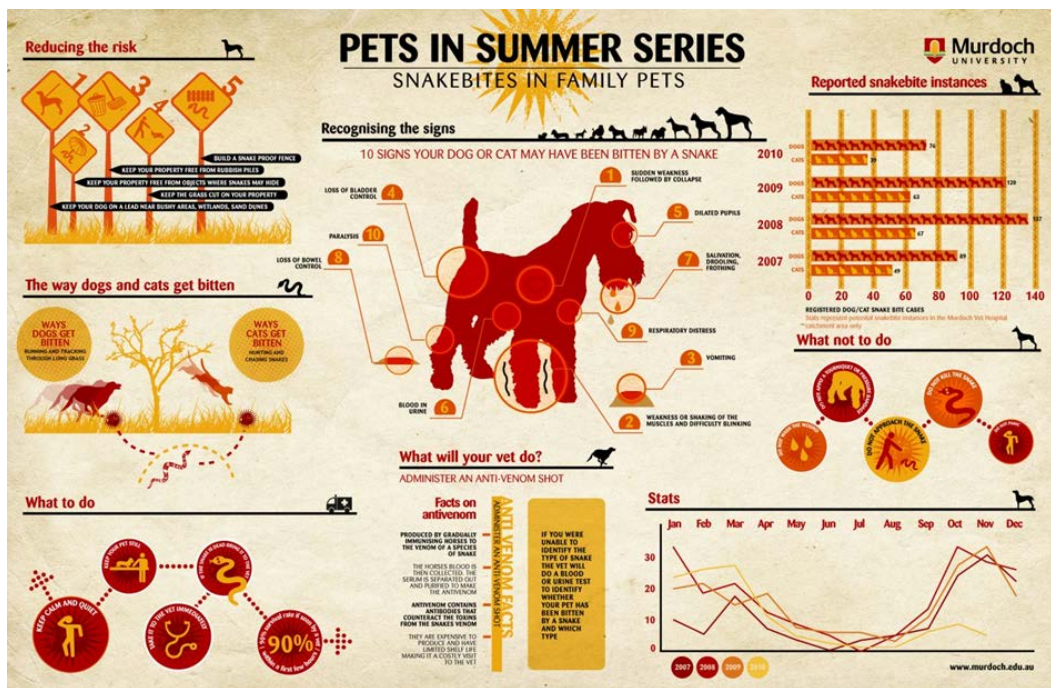
Žival je od nekdanj sopotnik človeka. V zgodovini je udomačeval živali zaradi koristi v obliki hrane, obleke in varnosti. Danes pa žival človeku velikokrat predstavlja družbo ali varovanje lastnine. Za večino lastnikov je hišni ljubljencek kot član družine. Vendar je dandanes postalo življenje zelo naporno in veliko ljudi ne najde več časa, da bi se posvečali domačim ljubljencekom, zato se nemalokrat zgodi, da le-ti, zaradi slabih razmer pobegnejo ali pa jih lastniki preprosto zavržejo. Tako te živali ali poginejo ali pristanejo v zavetišču za živali.

V nalogi bom predstavila zavetišče za živali Maribor, kjer sem opravila z zaposlenimi intervju. Na podlagi dobljenih odgovorov sem oblikovala infoplakat z namenom opozoriti ljudi na zapuščene živali v zavetišču predvsem pse in mačke. Zato sem podrobneje opisala tudi področje informacijske grafike.

1. INFOGRAFIKA

Infografiko z drugo besedo imenujemo informacijska grafika ali v angleškem jeziku infographics. Z infografiko lahko ustvarimo nezanimivo stvar v zanimivo in jo predstavimo širši okolici na najboljši možen način. Z infografiko lahko nekatere podatke objasnimo/predstavimo hitro in jasno, ter tako olajšamo razumevanje vsebine.

Slika 1 Infografika o živalih

(1)

1.1 Področja uporabe infografike

Danes se informacijska grafika uporablja v medijih, objavljenih del, tako literarnih in znanstvenih, v cestnem prometu in priročnikih vseh vrst. Infografika je vizualni bližnjica, ki težko razumljivo ali suhoparno besedilo spreminja v podobe vsakodnevnih dejavnosti in dogodkov. V medijih informacijska grafika običajno predstavlja čas, zemljevide, mestne zemljevide, načrte dogodkov in statistiko.

Nekatere knjige so skoraj v celoti prek informacijske grafike, kot so knjige David Macaulaysa kako stvari dela. Informacijska grafika je zelo pogosta v znanstveni literaturi, saj omogoča razumevanje stvari, pojavov ipd., ki jih ni mogoče fotografirati (frak karte, astronomskih grafikoni, slike mikroskopsko ali sub-mikroskopski sistemi).

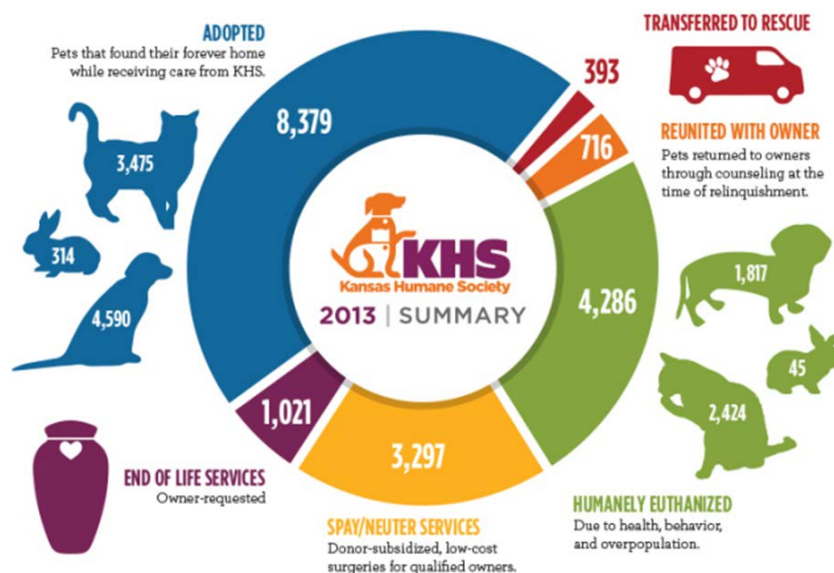
Prometni znaki ter drugi javni napisi so močno odvisne od informativnega prikaza in podob kot so stilizirane človeške figure (vseprisotna slika človeka), simboli in emblemi in prometne smeri. Javni prostori, kot so tranzitni terminali imajo ponavadi neke vrste integriran "signalizacijski sistem" s stiliziranimi standardiziranimi simboli in zemljevidi. Tehnični priročniki v veliki meri uporabljajo diagrame in skupne ikon, ki poudarjajo standarde, opozorila in nevarnosti.

Oblikovalec infografike pa pri svojem delu mora upoštevati, da znake s katerimi bo predstavil temo naredi oz. izdelava jasne in enostavne, ki so hitro prepoznavni za dojetje bistva infografike. Infografiko najdemo na vsakem koraku, na spletu, televiziji, tiskovinah (največ v časopisih in revijah). Infografika zelo natančno prikaže podatke. Vedno bolj pogosto opažamo, da je infografika nadomestila že dolgočasne in nezanimive tabele, saj z različnimi infografikami pritegnemo večjo pozornost iz okolice.

Ker smo v času, ko je tehnika zelo napredovala, si lahko na spletu poiščemo že pripravljene. Zato lahko samo vstavimo podatke, ki jih želimo imeti v naši infografiki in smo že končali z našim delom. Če pa pa si želimo kaj bolj izvirnega, pa stvar ni tako

preprosta, saj od podatkov, ki jih želimo predstaviti, do celotnega oblikovanja, izbire barv, oblik, vzorcev, postavitev, ...

Slika 2 Infografika zavetišča

(2)

1.2 Informacijska grafika na spletu s področja zapuščenih živali

V svetu poteka veliko akcij in pobud na temo zaščite živali in skrbi za zapuščene hišne ljubljence. Obstaja tudi veliko infoplakatov na to temo:

Slika 3 Infografika o zaščiti živali

(3)

Slika 4 Infografika o posvojitvi živali

(4)

1.3 Informacijska grafika s področja zapuščenih živali v Sloveniji

Na področju informacijske grafike, kar se tiče obveščanja v zvezi z odgovornim ravnanjem z živalmi, opozarjanjem in informiranjem o stanju v zavetiščih ipd. v Sloveniji še ni veliko. Predstavljam nekaj primerov:

Slika 5 Infoplakat

Slika 6 Infoplakat zavetišča

L. 1786 je William Playfair objavil prve podatke grafov v svoji knjigi "The Commercial and Political Atlas". Knjiga je polna statističnih podatkov, ki z različnimi shemami in histogrami prikazujejo gospodarstvo v Angliji v 18. stoletju.

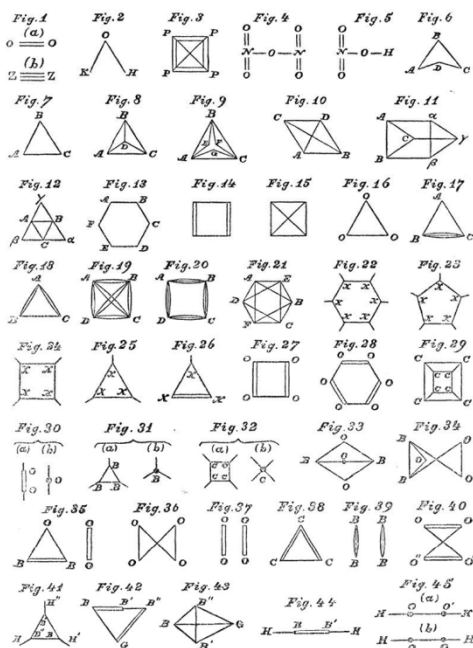
Slika 9 Graf iz knjige "The Commercial and Political Atlas"

(9)

James Joseph Sylvester je prvi uvedel izraz "graf" leta 1878 in objavila vrsto diagramov, ki prikazujejo razmerja med kemijskimi vezmi in matematičnimi zakoni. To so bili prvi matematični grafi.

Slika 10 James Joseph Sylvesterjevi grafi

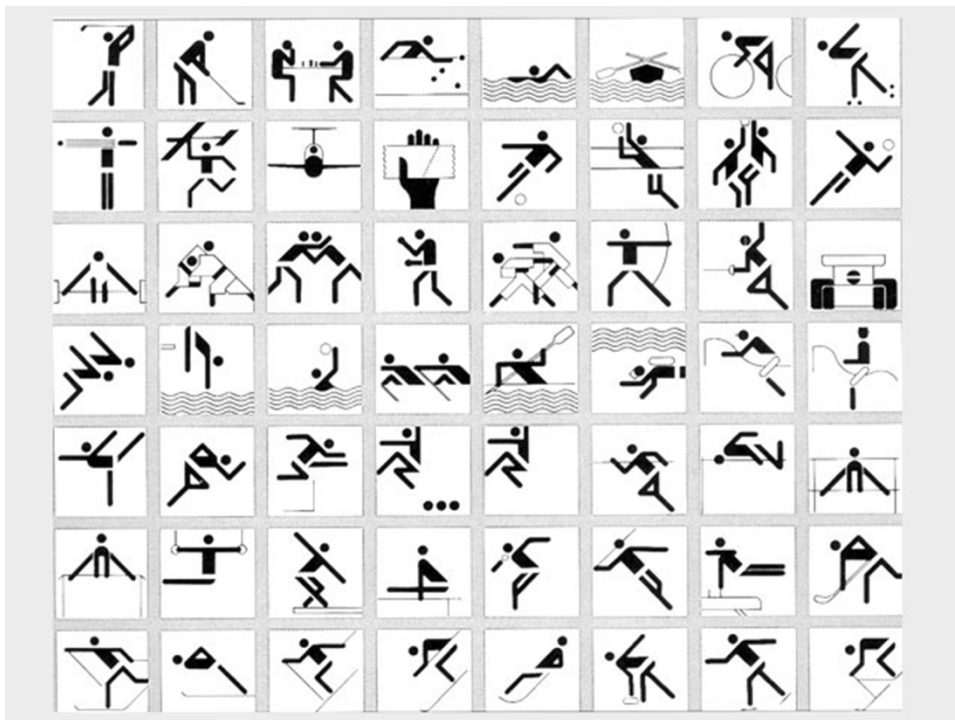

(10)

L. 1936 je Otto Neurath uvedel sistem piktogramov z namenom, da postanejo mednarodni likovni jezik.

L. 1972 je za olimpijske igre v Münchnu nemški oblikovalec OTL Aicher uvedel številne nove piktograme, ki so se izkazali za zelo uspešne in priljubljene.

Slika 11 Piktogrami za olimpijske igre

(11)

2. ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI

"Pasje zavetišče je začasno bivališče za zavržene ali zlorabljene pse." (Spletni slovar Fran)

V Sloveniji je precej zavetišč za živali, kar pomeni, da je prebivalcem države mar za zapuščene hišne ljubljence. Prav tako je veliko Društev za zaščito živali, ki skrbijo, da pravice živali niso kršene in nenehno opozarjajo na primerno skrb za živali. Za zdravstveno oskrbo skrbijo veterinarske ambulante. Določene radijske postaje pa oglašajo najdene in izgubljene živali.

Seznam zavetišč v Sloveniji:

ZAVETIŠČE ZA ZAPUŠČENE ŽIVALI LJUBLJANA

Ljubljana in Brezovica.

ZAVETIŠČE HORJUL

Zavetišče pokriva občine: Dobrova-Polhov Gradec, Domžale, Hrpelje-Kozina, Ilirska Bistrica, Kamnik, Logatec, Log-Dragomer, Medvode, Škofja Loka (samo psi), Trzin, Borovnica, Vrhnika, Sežana.

ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI MARIBOR

Zavetišče pokriva občine: Benedikt, Cerkljenjak, Destrnik, Duplek, Kidričevo, Hoče-Slivnica, Kungota, Lenart, Maribor, Markovci, Miklavž na Dravskem polju, Oplotnica, Pesnica, Poljčane, Podlehnik, Ptuj, Rače-Fram, Selnica ob Dravi, Starše, Sveta Trojica v Slovenskih Goricah, Šentilj, Videm, Zavrč, Dravograd, Hajdina, Juršinci, Lovrenc na Pohorju, Makole, Ormož, Podvelka, Radlje ob Dravi, Ribnica na Pohorju, Ruše, Sveti Jurij v Slovenskih Goricah, Središče ob Dravi, Sveti Tomaž.

ZAVETIŠČE MALA HIŠA

Zavetišče pokriva občine: Apače, Beltinci, Cankova, Črenšovci, Dobrovnik, Gornja Radgona, Gornji Petrovci, Grad, Hodoš, Kobilje, Križevci pri Ljutomeru, Kuzma, Lendava, Ljutomer, Moravske Toplice, Murska sobota, Odranci, Puconci, Radenci, Razkrižje, Rogaševci, Sv. Jurij ob Ščavnici, Šalovci, Tišina, Turnišče, Velika Polana in Veržej.

ZAVETIŠČE MAČJA HIŠA (samo za mačke) Celje

ZAVETIŠČE ZONZANI

Zavetišče pokriva občine: podatkov ni mogoče najti, na sporočila in prošnje o posredovanju podatkov zavetišče ne odgovarja.

ZAVETIŠČE PERUN

Zavetišče pokriva občine: Bled, Bohinj, Bovec, Cerklje na Gorenjskem, Gorenja vas Poljane, Gorje, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska gora, Naklo, Preddvor, Radovljica, Šenčur, Tržič, Žiri, Žirovnica.

ZAVETIŠČE MAČJI DOL (samo za mačke)

Zavetišče pokriva občine: Škofja Loka, Železniki in Gorenja vas - Poljane.

OBALNO ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI

Zavetišče pokriva občine: Koper, Izola in Piran.

ZAVETIŠČE OSKAR - VITOVLJE

Zavetišče pokriva občine: Ajdovščina, Brda, Cerkno, Divača, Idrija, Kanal ob Soči, Komen, Miren-Kostanjevica, Renče, Sežana, Nova Gorica, Šempeter-Vrtojba, Vipava.

ZAVETIŠČE JOHANCA

Zavetišče pokriva občine: Tolmin in Kobarid.

ZAVETIŠČE BREŽICE

Zavetišče pokriva občino: Brežice.

ZAVETIŠČE SEVNICA

Zavetišče pokriva občini: Sevnica, Laško, Hrastnik.

ZAVETIŠČE MELI

Zavetišče pokriva občine: Trebnje, Mirna, Šentrupert, Mokronog – Trebelno, Kostanjevica, Dolenjske Toplice, Žužemberk, Mirna peč, Kočevje, Ivančna Gorica, Grosuplje, Litija, Šmartno pri Litiji, Dol pri Ljubljani, Mengeš, Komenda, Ig, Škofljica, Lukovica, Moravče, Dobropolje, po potrebi pa tudi Škocjan, Sodražica in Loški potok.

ZAVETIŠČE ZA ŽIVALI TURK

Zavetišče pokriva občine: Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Semič, Šentjernej, Šmarješke toplice, Velike Lašče, Ribnica, Kostel, Straža.

V svoji nalogi se bom osredotočila na življenje in delovanje Zavetišča za živali v Mariboru.

2.1 Zavetišče za živali Maribor

Zavetišče za živali Maribor je začelo delovati leta 1987.

Leta 1991 se je azil za živali uradno preseli v nove prostore na lokacijo v Mariboru (naselje Zrkovci), Na Terasi 2a, kjer je bil tudi sedež Društvo za varstvo in proti mučenju živali Maribor.

Azil za živali Društva za varstvo in proti mučenju živali Maribor je leta 2003 obeležil kar 15 let delovanja. Od prvih začetkov leta 1988, ko so živali začasno bile nastanjene pri članih društva in v krajevnih skupnostih, pa preko začasnega azil pri družini Vrbančič na Zrkovski 116, do zavetišča za živali v Zrkovcih v ulico Na terasi 2 a, je bilo torej v 15 letih, oskrbovanih kar 4.526 psov in 2.827 muc ter številne druge živali, kot so kunci, ptice, labodi, kozliček ...

Konec oktobra 2009 je (vsaj formalno) zavetišče za živali v Zrkovcih, Na terasi 2 a, po 18 letih za vedno zaprlo svoja vrata. Zavetišče in društvo imata novi naslov v novozgrajenem zavetišču za živali na Teznu, kjer bo poslej tudi sedež Društva za varstvo in proti mučenju živali Maribor.

LEta 2012 pa je podjetje SNAGA d.o.o prevzela Mariborsko zavetišče in nadaljevala s tradicijo zavetišča v Mariboru, ki pokriva Maribor z okolico. Zavetišče si želi, da bi vsi njihovi kosmatinci našli nov topel dom in bi bili ljubljene od njihovih lastnikov.

V zavetišču nudijo:

- Hitro strokovno oskrbo od veterinarjev;
- Socializirati zapuščene živali, ter poiskati nove lastnike;
- Izobraziti ljudi, pri čemer želijo zmanjšati število brezdomnih in zlorabljenih živali;
- Zavetišče preoblikovati v takšen prostor, ki bo združeno ljudi, ki so le ljubitelji živali in tiste, ki so lastniki živali.

V Mariborskem zavetišču skrbijo za najdene živali, kot so muce in psi. Obiskovalci zavetišča si lahko ogledajo vse njihove živali. Lahko pa tudi posvojijo kakšnega psa ali muco, saj bi bili kosmatinci zelo veseli, če bi dobili novega lastnika in postali gospodarji na svojem novem dvorišču.

V zavetišču za živali v Mariboru imajo trenutno 45 psov, od tega imajo več psov, ki so moškega spola. Imajo tudi 20 mačk od tega je 10 mačk, ki so ženskega spola in 10 mačk, ki so moškega spola. Število živali se spreminja vsaj dan, na dan lahko pride tudi 5 psov. To se največkrat zgodi ob ponedeljkih, saj je zavetišče za živali v Mariboru v soboto in nedeljo zaprto. V zavetišču imajo dovolj prostora za vse živali. Tudi v poletnih mesecih, ko lahko število živali naraste tudi na 140.

V boksih imajo tudi po več živali. To se po navadi zgodi pri mladičih kužkov in prav tako so nekatere mačke združene v kletkah. V zavetišču imajo samo mešančke, saj psi, ki so prišli v zavetišče, nimajo nobenih papirjev. Kajti če želimo, da je pes čistokrvni z rodovnikom, potrebujemo osnovne podatke o materi in očetu psa. V zavetišču v Mariboru prevladujejo večji psi, saj pse, ki so manjše rasti, ljudje prej posvojijo.

Vsi psi v zavetišču so tudi veterinarsko pregledani, čipirani in cepljeni. Če žival zbolí v zavetišču, je v zavetišču tudi ozdravljena, saj ima zavetišče tudi svojo veterinarsko ambulanto, ki poskrbi za zdravje kužkov in mačk.

Največ kužkov v zavetišču je najdenih. Nekateri so pripeljani in sicer v primeru, da skrbniki ne morejo več zanj skrbeti. Nekaj pa jih je odvzetih, zaradi različnih razlogov.

Leta 2014 je bilo v zavetišče sprejetih 352 psov in 1037 mačk. Leto kasneje, torej leta 2015 pa je bilo v zavetišče sprejetih 317 psov in 663 mačk. Če pes ne dobi lastnika, ostane v zavetišču do konca, saj se jih ne evtanazira.

Psi, ki prvič vstopijo v zavetišče so plahi, nezaupljivi in tudi prestrašeni. V zavetišču nimajo samo prijaznih kužkov imajo tudi napadalne in nepredvidljive. Pri odločitvi za posvojitvev kužka ni omejitve. Kužke posvajajo vse generacije.

Hrano za pse v zavetišču dobijo z donacijami, nekaj hrane prinesejo ljudje, nekaj hrane pa kupi zavetišče. Hrana za živali je briketirana. V zavetišču porabijo približno 90 minut, da nahranijo vse živali v zavetišču. Starejše kužke hranijo 2x na dan ob 7uri zjutraj in okoli 14 ure, mladiči pa še dobijo hrano ob 19 uri. Hrano lahko prinašajo vsi, tako kot donacije. Sprehajalci lahko dajo psu med sprehodom kakšen priboljšek. Hranijo pa jih lahko le zaposleni. Okoli 8.30, ko se živali nahranijo, se prične čiščenje iztrebkov. Čez dan pa se čisti po potrebi.

V zavetišču je 20 prostovoljcev/sprehajalcev. Za sprehajanje psov iz zavetišča je potrebno opraviti poseben tečaj za sprehajalce.

2.2 Dan odprtih vrat v zavetišču v Mariboru

Tako kot marsikje, imajo tudi v zavetišču v Mariboru dan odprtih vrat. Njihov dan odprtih vrat je videti kot nekakšen sejem, saj razkažejo ter predstavijo veliko izdelkov, opremo ter veliko pripomočkov, ki jih potrebujejo za oskrbo kosmatincev. Na dan odprtih vrat predstavijo tudi različno hrano in priboljške, katerih se naš štirinožni prijatelj zelo razveselijo. Na ta dan pa tudi zbirajo prostovoljne prispevke, saj si želijo povečati prostore za živali v zavetišču. Prvič so sejem opreme za nego in oskrbo kosmatincev imeli na dan odprtih vrat leta 2012.

2.3 Posvojitve domačega ljubljénčka

Če želiš posvojiti žival je za to pripravljen poseben protokol, ki mu v zavetišču rečejo postopek posvojitve. Če se odločimo za posvojitve, moramo v zavetišču izpolniti in oddati obrazec, s katerim se preverja, če je določen pes resnično primeren za nas. Zaposleni v zavetišču, tisti ki so izobraženi na tem področju pa presodijo in preverijo, če bo kuža prispel v varen in ljubeč dom. Prav tako oskrbniki zavetišča preverijo, če ima pes lastnosti, ki si jih želi posvojitelj, saj vsi psi v zavetišču niso primerni za družine, ki imajo majhne otroke. Če oskrbniki presodijo, da nam je ta žival naklonjena, podpišemo pogodbo o posvojitvi psa oz. muce in tako si lahko odpeljemo domov svojega novega kosmatinca. Pozabit pa ne smemo na plačilo. Če želimo posvojiti psa, moramo zanj plačati 54,90 evrov, saj je cepljen proti steklini in raznim boleznim, kastriran, psičke pa so sterilizirane in vse živali čipirane. Enako velja za mačke, ampak pri mačkah ali drugih živalih je cena nižja in sicer mora posvojitelj plačati 42,70 evrov. Ta cenik je veljaven od 1.4.2015 in traja do preklica.

Preden pa nam sploh zaupajo psa ali mačko, ga moramo obiskati vsaj 3 krat, da se pes ali muca privadi na nas in nas sprejme. Prav tako gre nov posvojitelj z psom in z oskrbnikom na skupen sprehod z namenom, da se pes in novi lastnik bolj navadita/privadita drug na drugega.

PES

Od začetka še psa niso poznali pod tem imenom, saj ta vrsta živali sega daleč v zgodovino. V dobi sesalcev, so skupaj z opicami živele, ki so imele značilnosti današnjega psa. Ta žival se je milijone let spreminjala in prišlo je do popolnega razvitja volka podobne živali, ki so imele takrat prav posebno ime, in to ime je bilo TOMARACTUS. Tega imena v današnjem času ne poznamo več, vendar te živali so bile kot nekakšni volkovi, šakali, lisice, kojoti in podobno.

Torej je pes potomec volka, človek pa ga je pred dvanajst tisoč leti udomačil. Eno najstarejše prijateljstvo je ravno med človekom in psom, saj je bil vedno v bližini človeka, vendar po zunanji obliki niso podobni nobeni današnji pasmi psov. Psi so že v zgodovini imeli svoj namen in uporabnost npr. lovski psi, čuvaji, službeni psi ter hišni psi. Prve podobe psa so od približno 4.500 pr.n.št.

V Egiptu je imel pes velik pomen in so ga častili. Psu, ki je umrl, so Egipčani naredili nagrobnik z napisom. Če so oblasti ugotovile, da je nekdo je ubil psa, je bila ta oseba kaznovana.

Nekatera ljudstva so imela običaj, da če je umrl lastnik psa, so ubili tudi psa in ga pokopali skupaj z lastnikom. Psa so si lahko privoščili le tisti, ki so bili bolj premožni, revni so se morali zadovoljiti z gosmi. V Angliji pa je bil pes tudi velikega pomena, saj je imel dober lovski pes enako ceno kot suženj. Šele v Renesansi so pse gojili za razvedrilo in zabavo in ne samo za pomoč pri lovu. Takrat so se začele pojavljati prve pasje dirke, v katerih so bili najuspešnejši angleški Hrti. Visoke premožne dame niso bile ljubiteljice lova, zato so se bolje odrezale pri majhnih kužkih, ki so jih imele za družbo. Pse so tudi modno okraševale in pričnejo se pojavljati tudi luksuzni psi.

Vedno znova in znova so se ustvarjale nove različne pasme. Velika ljubezen do psov je bila velikokrat izražena v mnogih upodobitvah psov. Vse od Durerja, Botticellija, Tiziana, Boscha, Breughela, Goye in drugih so bili motivi s psi zelo pogosti. Tudi Shakespeare je v svojih pesmih in dramatikah častil in upodobil psa.

V prvi polovici 20. st. n. št. je pes postajal vedno pomembnejši na razstavah, družini in tudi vojski. Uporabljen je bil kot čuvaj, branilec in lovec.

Danes živi okoli 120-150 milijonov najrazličnejših vrst psov. Vendar vsi psi nimajo srečnega življenja. Nekateri lastniki s svojimi psi ne ravnajo lepo; ko jim je pes odveč, ga zavržejo ali spodijo na cesto. Nekateri se znajdejo tudi pod kakšnim avtomobilom ali katerim drugim prevoznim sredstvom in tako izgubijo kosmatinci svoje življenje. Nekateri psi se znajdejo v različnih ustanovah, kot poskusni zajčki, saj na njih izvajajo različne poskuse. Z neuspešnimi poizkusi letno na takšen način izgubi življenje približno 100.000 kosmatincev.

Prva razstava psov

Leta 1859 so v Veliki Britaniji organizirali prvo razstavo psov (sodelovali so lahko le lovski psi). Na razstavah je bilo od začetka le kakšnih 50 psov. V današnjem času pa se pomembnejših razstav udeleži tudi okoli 7000 psov in več.

MUCE

Zgodovina muc sega v daljno preteklost našega štetja, kjer so jo poznali pod biološkim imenom *Felis catus*.

Kot prvo mačko, ki je postala družinska članica in ljubljenska ljudi, so udomačili stari Egipčani pred 4000 leti. V Egiptu so od takrat mačke veljale za zelo pomembno žival, saj so jih bolj častili bolj kot druge živali. Simbol mačje boginje Bastet je trajal tako dolgo kot sama kultura starih Egipčanov.

Leta 2004 so na Cipru raziskovalci izkopali ostanke zelo skrbno pokopane mačke in sicer v bližini groba kamenodobnega človeka. To odkritje kaže na to, da sta mačka in človek sta svoj prvi konec dočakala pred okoli 9500 leti, torej kakšnih 6000 let pred vzponom starega Egipta. Študija leta 2007 je pokazala, da so vse sedanje mačke potomke divjih mačk, ki so živele na Bližnjem vzhodu pred 130.000 leti.

Ime muca/mačka nam pove, da gre za žival, ki najraje lovi kakšen plen ali kaj podobnega. Ko je človek udomačeval mačke, so mu te služile kot preganjalci in lovilci raznih miši, podgan ter drugih manjših živali iz zimskih zalog žita ter drugih življenjskih potrebščin. Ampak dandanes poznamo večinoma mačke, ki so udomačene samo kot hišni ljubljenci, ki jedo in spijo v stanovanjih z izjemo mačk na kmetijah; te imajo še zmeraj iste naloge kot mačk iz starih časov.

3. REZULTATI

Intervjuvala sem uslužbenko v azilu. Za pridobivanje dodatnih informacij sem potrebovala dovoljenje s strani podjetja Snaga d.o.o. Podatke, ki sem jih dobila, sem zbrala v vprašalniku, kasneje pa sem te podatke vizualizirala v Infoplakatu.

Intervju z odgovori

1. Koliko kosmatincev imate v zavetišču?
45psov od tega je več psov, ki so m.sp.
20 mačk (10 m.sp., 10 ž.sp.)
2. Ali se ta številka spreminja?
Vsak dan se spreminja število živali v zavetišču, na dan lahko pride tudi 5 psov, to se največkrat zgodi ob ponedeljkih, saj je zavetišče v soboto in nedeljo zaprto.
3. Imate dovolj prostora za vse živali?
Ja. V poletnih mesecih lahko število naraste na 140
4. Imate v kletkah tudi po več živali? Katere?
Ja. Skupaj v boksu so mladiči kužkov, in tudi nekatere mačke.
5. Imate samo mešančke ali tudi kakšne čistokrvne?
Mešančke. Saj psi, ki so prišli v zavetišče, ne moremo vedeti, saj čisto krvni potrebujejo rodovnik, rojstvo in pasmo očeta in mame.
6. Katere velikosti psov prevladujejo? Veliki ali manjši?
Več je večjih psov.
7. Ali so vsi veterinarsko pregledani? Čipirani? Cepljeni?
Ja.
8. Kako je z zdravljenjem, če žival zboli v zavetišču?
Žival je v zavetišču ozdravljena, saj ima zavetišče svojo veterinarsko ambulanto, da poskrbi, za zdravje kužkov.

9. Ali imate v zavetišču več psov, ki so bili najdeni, ali psov, ki lastniki niso mogli skrbet za njih? Ali so kakšne druge stvari, ki so jih pripeljale do vas? Največ kužkov v zavetišču je najdenih. Nekaj je tudi takšnih, ki so bili pripeljani, saj ne morejo skrbniki skrbeti zanj. Ali pa so bili kužki odvzeti , zaradi različnih razlogov.
10. Koliko živali dobite letno v zavetišče?
2014:
-352 psov in 1037 mačk.

2015:
-317 psov in 663 mačk.
11. Če pes ne dobi lastnika, kako dolgo ga imate v zavetišču in kaj naredite če se posvojitelj ne najde?
Pes ostane v zavetišču do konca. V mariborskem zavetišču ne avtanizirajo živali!
12. Kakšni so videti psi, ko prvič vstopijo v zavetišče? (plahi? Sproščeni? Nezaupljivi? Veseli? ..)
Plahi, nezaupljivi, prestrašeni.
13. Imate napadalne pse v zavetišču? Ali so vsi prijazni?
Niso vsi kužki prijazni, nekateri so napadalni in nepredvidljivi.
14. Ljudje ki se odločijo za posvojitev psa so starejša generacija, srednja generacija ali mlajša generacija?
Vsi.
15. Kje dobijo hrano?
Zavetišče kupi hrano. Nekaj hrane dobijo z donacijami, nekaj pa prinesejo tudi ljudje.
16. Z kakšno hrano jih hranite?
Briketirano.
17. Koliko časa porabite, da nahranite vse živali v zavetišču?
Približno 90 min

18. Koliko krat na dan jih hranite? Ob kateri uri?
Starejše kužke 2x, ob 7uri zjutraj, nato okoli 14 ure, mladiči pa še dobijo hrano ob 19 uri.
19. Kdo vse jim lahko prinaša hrano?
Hrano lahko prinašajo vsi, kot donacijo. Sprehajalci lahko dajo psu med sprehodom kakšen priboljšek. Hranijo pa jih lahko le zaposleni.
20. Kako poteka čiščenje boksov? Kako pogosto?
Ko se žival nahrani, torej okoli 8.30 se prične čiščenje iztrebkov, nato se še očisti še na mokro. Čez dan pa se čisti po potrebi.
21. Koliko imate v zavetišču prostovoljcev/sprehajalcev?
V zavetišču je 20 prostovoljcev/sprehajalcev.
22. Kdo vse lahko sprehaja pse? Je potrebno mogoče kakšno dodatno znanje za sprehajanje kosmatincev?
Za sprehajanje psov iz zavetišča je potrebno opraviti poseben tečaj za sprehajalce.

4. METODOLOGIJA DELA

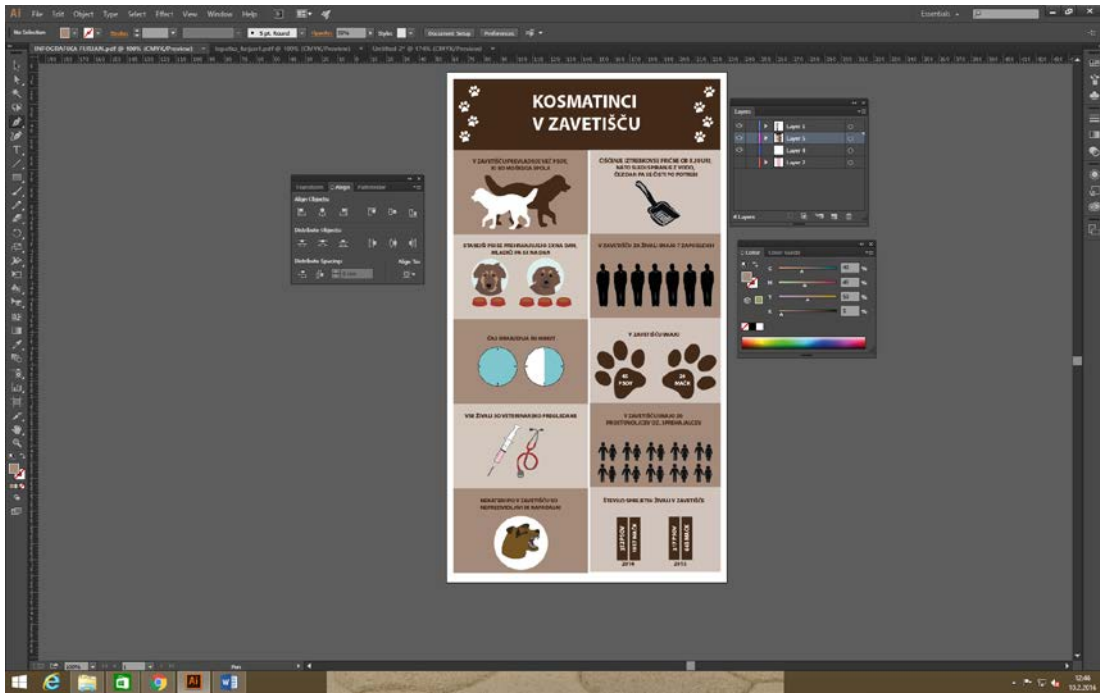
Po zbranih podatkih, ki sem jih dobila v intervjuju z uslužbenko zavetišča za živali v Mariboru sem začela razmišljati o izgledu posameznih elementov infoplakata.

Najprej sem pričela oblikovati posamezne dele kot so npr. obrisi psov, njihovih tačk ipd. Preden sem vse skupaj začela oblikovat v računalniškem programu Adobe Illustrator, sem ročno naredila tudi skice.

Poiskala sem različne primere že obstoječih infografik.

Celotno podobo sem oblikovala v Adobe Illustratorju. To je računalniški program, ki temelji na vektorskem risanju. Navadno se uporablja za ustvarjanje ilustracij, logotipov in prelomov, zato ker omogoča risanje in urejanje besedila.

Raziskovala sem tudi pasme kužkov po svetu in pri nas. Kmalu so se mi začele v mislih pojavljati prve ideje v zvezi s kužki in mačkami. Navdih sem našla v svojem življenju, saj imam zelo rada živali; posebej pse in mačke. Vzrok, zakaj sem izbrala ravno živali v zavetišču, je ta, da se mi zavržene živali smilijo in ta infoplakat je ena izmed poti, da jim pomagam. Na podlagi tega sem začela razmišljati, da bi ustvarila hiter pregled podatkov iz zavetišča. Infografiko sem nasloвила z naslovom Kosmatinci v zavetišču, saj se mi je zdelo najprimernejše ime za temo, ki sem si jo izbrala. V svoji nalogi sem želela izpostaviti problem zapuščanja živali. Moja želja je, da bi vsi ljudje pozitivno sprejemali živali (svoje ljubljence), gojili prijateljstva do njih, imeli dober in topel odnos do njih ipd.

Slika 12 Oblikovanje plakata v Adobe Illustrator

5. DRUŽBENA ODGOVORNOST

Ugotovila sem, da je nega ter vzgoja hišnih ljubljencev zelo pomembna, saj lahko hitro pride do raznih obolenj in zastrupitev živali. Če psa ne izšolamo, nam lahko dela kot ljubljencek velike probleme. Lahko se zgodi, da pobegne ter vse celo čisto majhen psiček povzroči veliko prometno nesrečo. V Sloveniji mora biti po zakonu vsak pes/psička čipirana, tako je v primerih prometne nesreče lažje najti lastnika psa; s posebno napravo, ki je namenjena branju čipov, ki so v psu, hitro ugotovijo lastnika. Če pa pes ni čipiran, ne najdejo lastnika in pes pristane v zavetišču za živali. Po mojih dosedanjih ugotovitvah iz raznovrstnih virov ter prebiranju knjig sem ugotovila, da so se ljudje v starih časih bolj posvetovali svojim ljubljencem kot sedaj. O tem priča veliko število zapuščenih psov in mačk v zavetiščih.

Veliko ljudi si zaradi osamljenosti, želje po druženju s kosmatincem ali iz kakršnihkoli drugih vzrokov omisli hišnega ljubljenceka. Vendar kasneje, zaradi pomanjkanja časa zanemari skrb za žival. Velikokrat se zgodi, da žival pobegne ali ga lastnik namenoma zapusti. Tako so te zapuščene živali prepuščene same sebi in hitro poginejo ali pristanejo v zavetišču.

Menim, da je nenehno potrebno opozarjati ljudi na to, kako zelo pomembno in odgovorno je življenje s hišnim ljubljencem.

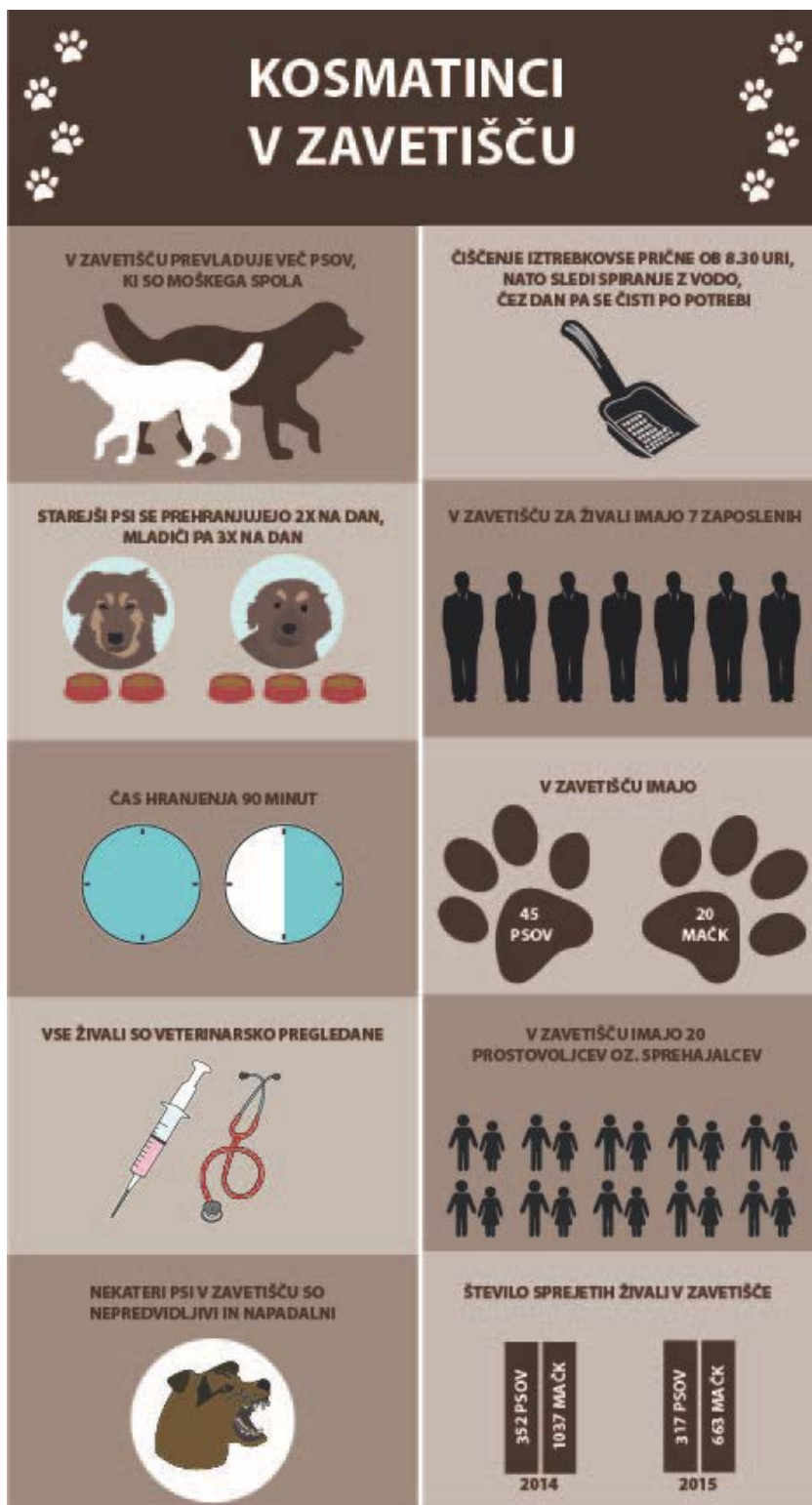
6. ZAKLJUČEK

V nalogi sem podrobneje predstavila zavetišče za živali Maribor. V zaključku bi še enkrat poudarila, kako zelo je pomembno, da tako dobro skrbiš za svojega kosmatinca, da se ne znajde v zavetišču za živali.

Želim, da moj infoplakat pripomore k večji ozaveščenosti ljudi glede življenja kosmatincev.

7. PRILOGA

Infoplakat Kosmatinci v zavetišču za živali Maribor

8. VIRI, LITERATURA

Elektronski viri

1. Na svoji spletni strani, objavlja Zavetišče za živali Maribor (Zavetišče za živali Maribor 2015) podatke o živalih v zavetišču.
-Zavetišče za živali Maribor (2015) Elektronski vir, <http://www.zavetisce-mb.si/zavetisce/posvoji-me/>, [dostop 29.12.2015].
2. Na svoji spletni strani, objavlja Fran (Fran 2015) pomen besede zavetišče.
-Zavetišče (2015) Elektronski vir, <http://www.fran.si/iskanje?View=1&Query=zaveti%C5%A1%C4%8De>, [dostop 29.12.2015].
3. Na svoji spletni strani, objavlja Enki (Enki 2016) razlago infografike.
-Infografika (2016) Elektronski vir, <http://www.enki.si/blog/kaj-je-infografika>, [dostop 6.1.2016].
4. Na svoji spletni strani, objavlja Pomagalnik-strokovnjak za digitalne medije (Pomagalnik2016) razlago infografike.
Pomagalnik strokovnjak za digitalne medije (2016) Elektronski vir, <http://www.pomagalnik.com/slovar/infographics-informacijska-grafika-ali-infografika/>, [dostop 6.1.2016].
5. Na svoji spletni strani, objavlja wikipedia (wikipedia 2016) razlago infografike.
-Infografika (2016) Elektronski vir, https://hr.wikipedia.org/wiki/Informacijska_grafika, [dostop 6.1.2016].
6. <http://www.pesmojprijatelji.si/clanek/zavetisca>, [dostop 6.1.2016]
7. <http://www.dzzz-mb.si/zgodovina-druscarontva.html>, [dostop 6.1.2016]

Knjižni viri

1. Pugnetti G (1983. Str:10-18) govori o razvoju psov in predstavitev različnih pasem.
-Pugnetti G (1983), Vse o psih, Zagreb in Beograd, založba Mladost, Narodna knjiga.
2. Muller (1990, str:58) govori o psu.-Muller (1990) Sprehodi v naravo Domače živali, Ljubljana, Cankarjeva založba.

Članki

1. V prispevku o star ali mladi, vsi prisrčni (Večer, 2005) lahko razberem da govori o živalih v Mariborskem zavetišču za živali.
- Cehnar, J. (2005) 'Stari ali mladi, vsi prisrčni', *Večer*, str.18

Slikovni viri

1. <http://www.dailyinfographic.com/snakebites-in-family-pets-infographic>
[dostop 6.1.2016]
2. <http://www.pettracker.com/community/blog/march-national-protect-your-pet-month> [dostop 6.1.2016]
3. <http://www.pettracker.com/community/blog/march-national-protect-your-pet-month> [dostop 6.1.2016]
4. www.codex99.com [dostop 6.1.2016]
5. <http://govori.se/dogodki/tona-hrane-za-zapuscene-zivali/> [dostop 6.1.2016]
6. <http://obalno-zavetisce.si/category/iscejo-dom-psi/> [dostop 6.1.2016]
7. www.sci-news.com [dostop 6.1.2016]
8. www.codex99.com [dostop 6.1.2016]
9. <http://www.jeffreythompson.org/blog/2011/08/01/1623/> [dostop 6.1.2016]
10. www.infovis.info [dostop 6.1.2016]
11. www.greynotgrey.com [dostop 6.1.2016]
12. Lastni vir